

[Stinus]

dem, der blev omtalt i Weekendavisen den 24. februar i år, den såkaldte Airland Battle 2000-plan, er der grund til at være bekymret og på vagt, også efter forsvarsministerens redegørelse.

Selv om forsvarsministeren allerede i Berlingske Tidende den 25. februar 1984 forsikrede, at NATOs strategi lægges af politikerne, og at den bygger på et defensivt forsvar, må vi være enige med Weekendavisen, som i indledningen til sin artikel skrev:

»Den militære debat om at give NATOs forsvarsdoktrin et indhold, som svarer til de udfordringer, som alliancen kan blive udsat for i sidste halvdel af dette århundrede, er ved at løbe fra politikerne.«

Dette er på en måde, i hvert fald i første omgang, for os langt alvorligere end det konkrete indhold af Airland Battle 2000-planerne.

General B. E. Amler udtalte som fungerende forsvarschef den 25. februar 1984, ligeledes til Berlingske Tidende, at Airland Battle 2000 ikke er andet end en rapport fra en studiegruppe, og at den udtrykker et sæt ambitiøse overvejelser og tanker, som nogle unge mennesker har gjort sig om en fremtidig krig i teknologiens tegn. Men naturligvis kendes den af danske officerer, sagde general Amler.

Helt så naturligt var det ikke for den tidligere, socialdemokratiske forsvarsminister, hr. Søgaard, som til Berlingske Tidende udtalte, at hvis danske militærfolk giver sig af med den slags projekter, er det ikke i overensstemmelse med dansk forsvarspolitik. Hr. Søgaard sagde også ved den lejlighed, at han ville tage spørgsmålet op med forsvarsforligets øvrige partier, og at vi endelig må have fat i forsvarskommandoen.

Det radikale venstre er glad for, at hr. Søgaard har følt, at det var nødvendigt at tage spørgsmålet om det, der er kommet frem om Airland Battle 2000, op med de andre partier, som er med i forsvarsforliget, og over for forsvarskommandoen, og vi er meget interesserede i at få at vide, hvad hr. Søgaard har fået ud af disse drøftelser.

Folketinget skal senere i dag tage stilling til et forslag til folketingsbeslutning om øget parlamentarisk-demokratisk kontrol med Danmarks deltagelse i NATO. Jeg skal ikke her foregribe diskussionen om dette forslag, men dog understrege, at for det radikale ven-

stre er den parlamentariske kontrol, folketings kontrol med Danmarks deltagelse i NATO, af afgørende betydning. Det er politikerne, som skal fastlægge NATOs strategi, også danske politikere, og det skal vel at mærke ske på en sådan måde, at hverken militære planer eller en våbenteknologisk udvikling gør politikerbeslutningerne illusoriske. Det, der er kommet frem om Airland Battle 2000-planen, tyder på, at noget sådant let kan ske, og forsvarsministerens redegørelse i dag har ikke beroliget os.

Forsvarsministeren kan naturligvis, som kontorchef Wahl allerede gjorde det i Weekendavisen, hævde, at det er normalt, at sådanne sager starter i NATOs militære afdeling, og når et færdigudviklet koncept ligger klart, bliver det sendt videre til den civile side, så man i hovedstæderne kan tage politisk stilling til forslaget. Indtil da er det, udtrykt med kontorchef Wahls ord, en rent militær sag.

Det, der indtil nu er kommet frem om Airland Battle 2000, er imidlertid så foruroligende, at det ikke kan forblive en rent militær sag. Der er kommet så meget frem, at der nu må gives udtryk for politiske meninger om forslaget, og hvis sådanne meninger udtrykkes på et forkert grundlag, må forsvarsministeren drage omsorg for, at et rigtigt grundlag tilvejebringes. Det radikale venstre kan ikke være tilfreds med henholdende bemærkninger om, at der blot har været tale om nogle unge menneskers ambitiøse antagelser og tanker i en studiegruppe.

Ifølge de oplysninger, som er kommet frem, er der tale om en ny operativ doktrin baseret på de nyeste tekniske og organisatoriske fremskridt. Den nye doktrin tager som udgangspunkt, at krig skal kunne vindes ved hurtige offensive operationer dybt inde på fjendtligt territorium, og den opererer med brug af både kemiske, atomare og konventionelle våben.

Der er efter det radikale venstres opfattelse ingen grund til at vente med en drøftelse af disse planer, indtil de oversendes til den civile side. De bør manes i jorden straks. Der er absolut ingen grund til, at NATO-officerer, inklusive danske, bruger tid og penge på studier, som lægger den slags planer til grund. Det bør den civile side, det vil sige politikerne, folketings – uanset om det, der er kommet frem om sådanne planer, er rig-